

Vilniaus knygų mugėje – ir „Oskaro“ laureatė, ir skaudžių biografijų autoriai

Šiomet pasaulio piliečio Jono Meko žodžiais „Gyventi reikia be formulių, reikia būti atviram“ pasitiksianti Vilniaus knygų mugė plačiai atvers duris ir populiariems užsienio autoriams, iliustruotojams, visuomenininkams. Mugėje jų laukiama daugiau nei penkiasdešimt, tad norintys susitikti su mylimiausiais rašytojais, gali pradėti ruoštis jau dabar.

Dauguma Vilniaus knygų mugėje dalyvaujančių leidyklų kviečia perkamiausių knygų autorius žadėdamos, kad jų viešnagė virs džiaugsmingais atradimais visoms pusėms. Ir lankytojams, kurie kantriai stovi eilėse norėdami gauti autografą bei gauda kiekvieną žodį susitikimuose, ir patiems kūrėjams, kurie beveik visada iš Vilniaus knygų mugės išvyksta sužavėti joje tvyrančios atmosferos, didžiulio susidomėjimo jų kūryba.

Vilnių į savo kelionių planus šiemet įtraukė autoriai iš JAV, Kanados, Argentinos, Australijos, Izraelio, Kinijos bei įvairių Europos šalių. Kone visi – išskirtinės, charizmatiškos asmenybės, be to, ne vieno knygų mugės svečio biografija ne mažiau įdomi nei jo rašomos knygos.

Skandinavų literatūros burtininku vadinamas Kimas Leine, kurio romaną „Amžinybės fjordo pranašai“ lietuviškai išleido leidykla „Kitos knygos“, kuria ir daniškai, ir norvegiškai. Kritikai jį sutartinai pripažįsta įspūdingiausiai apie Grenlandijos ir Danijos istoriją rašančiu autoriumi. Minėtame romane veiksmas vyksta XVIII a. – krikščionių pastorius Mortenas Falkas išvyksta į misiją apkrikštyti danų kolonizuotos „žaliosios salos“. Autorių įkvėpė tikri įvykiai valdant Danijos ir Norvegijos karaliui Kristijonui VII. Ne mažiau nei romano siužetas pribloškia ir paties Kimo biografija: gimęs Jehovos liudytojų šeimoje, jis užaugo nuo pasaulio izoliuotoje komunoje, o būdamas 16 pabėgo į Kopenhagą, kur po skyrybų sukūręs homoseksualią partnerystę jį ėmė seksualiai išnaudoti tėvas. Būsimasis rašytojas vėl pabėgo, susituokė, susilaukė vaikų, o nusprendęs pakeisti aplinką galiausiai išvyko į tada visiškai nepažįstamą Grenlandiją. „Išgyvenau didelę asmeninę krizę, tapau narkomanu, susirgau depresija, praradau darbą. Ir grįžau į Daniją. O tada atsisėdau ir parašiau autobiografiją. Pasąmonėje atsirado būtinybė rašyti, tiesiog negalėjau to nedaryti. Štai ko man reikėjo, kad tapčiau rašytoju – parašyti autobiografiją“, – sako K. Leine. Šiandien jis jau yra išleidęs šešias knygas, pelnęs Šiaurės ministrų tarybos apdovanojimą ir skaitytojų pripažinimą ne tik Skandinavijoje.

Rašytoja, žurnalistė Lijia Zhang (jos romaną „Lotosas“ išleido leidykla „Tyto alba“) save vadina tarpininke tarp Kinijos ir pasaulio. „Norėjau rašyti grožinę literatūrą ir kartu papasakoti vakariečiams apie tai, kas dedasi Kinijoje, – apie savo kūrybą sako ji. – Daugybė žmonių už Kinijos sienų yra girdėję apie Kinijos iškilimą ir ekonomikos stebuklą, bet nedaugelis supranta, kokią kainą mūsų žmonės už tai sumokėjo“. Romane „Lotosas“ ji pasakoja apie jauną merginą, kilusią iš mažo kaimelio, kuri priversta pardavinėti savo kūną, kad išgyventų. Imtis šios istorijos autorę paskatino skaudžios jos močiutės istorija. L. Zhang bendradarbiauja su svarbiausiomis Vakarų žiniasklaidos priemonėmis, publikuoja savo tekstus. Jaunystėje ji dešimtmetį dirbo raketų gamykloje Nankine, kol suprato, kad vienintelis išsigelbėjimas – anglų kalba, kuri ir pakeitė jos gyvenimą. Besimokydama kalbos, L. Zhang ėmė domėtis rašymu, paliko gamyklą ir pradėjo žurnalistės karjerą.

Dar viena leidyklos „Tyto alba“ pakviesta viešnia – viena garsiausių Suomijos jaunimo autorių Siiri Enoranta. Vilniuje pristatysianti romaną „Graudaragio užkalbėjimas“. Ją rašydama autorė išgyveno santykius, kurie ėjo į pabaigą. „Buvo sunku tai priimti, tačiau privalėjau tvarkytis ir suvokti liūdesį kaip jausmą, – yra sakiusi ji. – Patiriant skausmingus išgyvenimus, sunku galvoti apie tai, kad

liūdesys yra toks pat geras, pamokantis jausmas kaip ir kiti jausmai, kad tai – ne tik kažis kas negatyvaus, ko reikia žūtbūt atsikratyti. Stengiuosi išmokti taip galvoti. Nors mokytis, ko gero, teks visą gyvenimą“. Visą Suomiją sužavėjusi jos sukurta magiška istorija pasakoja apie atokią salą, kurioje gyvena liūdesio žmonės, Aušros princesę Sadėją, kuriai niekas iš aplinkinių nedrįsta prieštarauti, ir kitoje vandenyno pusėje esančią Graudaragio tautą.

Detektyvinio žanro gerbėjus Vilniaus knygų mugėje turėtų nudžiuginti Švedijos kūrėjo Stefano Ahnhemo vizitas – leidyklos „Baltos lankos“ kvietimu jis atvyksta pristatyti į lietuvių kalbą išverstą knygų „9 kapas“ ir „Beveidės aukos“. Šis rašytojas laikomas vienu stipriausių Skandinavijos šalių detektyvų kūrėjų, *nordic noir* stiliaus atstovų. Jau penkias knygas apie detektyvą Fabianą Riską išleidęs S. Ahnhemas teigia niekada nesvajojęs tapti rašytoju – jo žvilgsnis visada krypo į kino industriją. Būtent dėl to daugiau nei du dešimtmečius rašė scenarijus, išbandė įvairius žanrus, tarp jų ir komedijas. O scenaristo patirtis, pasak jo, leidžia geriausiai suprasti, kas yra intriguojanti istorija ir kaip ją papasakoti.

Į mugę taip pat atvyks populiariausiu Skandinavijos rašytoju tituluojamas Thomas Eriksonas, kurio knygos „Aplink mane – vien tik idiotai“, „Aplink mane – vien tik psichopatai“ (lietuviškai išleido leidykla „Obuolys“) Norvegijoje pagal pardavimus aplenkė net populiariusius Jo Nesbo detektyvus, nors pats Thomas yra švedas. Sensacija, ko gero, taps ir buvusio narkobarono Pablo Escobaro našlės Victorios Eugenios Henao vizitas – ši moteris, keliaudama po pasaulį pasakoja apie savo meilę šiam žiauriam vyrui ir gyvenimą su juo.

Iš JAV atskrenda ir debiutine knyga „Septynios ar aštuonios Stelos Fortūnos mirtys“ (lietuviškai išleido „Alma littera“) pasaulyje išgarsėjusi Juliet Grames, gimusi ir subrendusi gausioje italų šeimoje Konektikuto valstijoje. Nuo vaikystės augusi apsupta knygų savo pirmajame, skaitytojų iškart pamėgtame romane, Juliet įpynė daug savo pačios biografijos detalių, sutampančių su romano siužetu, kuriame vaizdingai perteikė neįtikėtiną močiutės gyvenimo istoriją. „Septynios ar aštuonios Stelos Fortūnos mirtys“ – tai vienos šeimos saga, kuri aprėpia varginančią, bet spalvingą pietų italų kasdienybę, emigraciją nuo Kalabrijos iki Konektikuto, amerikietišką svajonę, bėdas, paslaptis ir sudėtingus šeimos narių tarpusavio ryšius. O visų šių likimų verpetų centre – nuolatinė vienos moters kova su mirtimi paženklinta lemtimi.

Kūrybinė studija „Knygų šalis“ į Vilniaus knygų mugę pakvietė „Oskaro“ apdovanojimo laureatę, norvegų kilmės kanadietę Torill Kove – režisierę bei animatorę, 2007-aisiais šią statulėlę gavusią už trumpo metro animacinį filmą „The Danish Poet“ („Danų poetas“). Beje, ji irgi savo pašaukimą atrado ne iš karto, jau baigusi miestų planavimo studijas, kai perkopė savo 30-metį ir pajuto aiškų vidinį poreikį kurti, nors iki tol animacijos net nežiūrėdavo. Savo paauglystę Torill praleido Afrikoje su tėvais, kurie buvo atsakingi už tarptautines pagalbos misijas šiame žemyne, vėliau šeima persikėlė į Montrealį. Jau pirmasis T. Kove animacinis solo projektas „Mano močiutė lygino karaliaus marškinius“, įkvėptas jos senelės pasakojimų apie antrąjį pasaulinį karą, buvo nominuotas „Oskarui“, pelnė nemažai kitų svarbių prizų. T. Kove ne tik animatorė, ji kuria bei iliustruoja knygas vaikams.

Tad šiemet Vilniaus knygų mugė bus turtinga pačių įvairiausių žanrų bei formų leidiniais. Į ją atvykstantys užsienio svečiai, užkariavę pasaulį savo kūryba, Vilniuje pristatys ne tik knygas – skaitytojai turės puikią progą prisiliesti prie rašytojų asmeninių istorijų, kurios kartais būna ne mažiau spalvingos nei grožinė literatūra.

Pranešimas žiniasklaidai
2020 m. sausio 14 d., Vilnius

Vilniaus knygų mugė
Vilnius Book Fair 2020

Daugiau informacijos:

Inga Jurčienė

Rinkodaros skyriaus vadovė

Lietuvos parodų ir kongresų centras LITEXPO

El. p.: i.jurciene@litexpo.lt

Mob.: +370 672 30 784